

Replikk til olje- og energiminister Kjell-Børge Freibergs tilsvar til vår kronikk i Dagsavisen 27.februar

Tidligere generaldirektør for NVE, Erling Diesen

Professor emeritus ved BI, Lars Thue

Sivilingeniør Erik Fleischer

Vi takker olje- og energiminister Kjell-Børge Freiberg for tilsvaret og for at regjeringen vil åpne ett eller to områder for vindkraft til havs.

Vi tar ikke til orde for full stans av vindkraft på land, som statsråden hevder. Det er i dag bygget ut og er under utbygging totalt ca 12 TWh av totalt godkjente 22 TWh. Det gjenstår derfor fortsatt ca 10 TWh å bygge ut på land.

Starter vi opp utbygging av flytende vindkraftverk med noe støtte nå, vil de kunne bli kommersielle når de landbaserte er bygget ut. Landbasert vindkraft har til nå heller ikke vært kommersiell. Elsertifikatene til ny fornybar elproduksjon vil gi vindkraften ca 15 øre /kWh i støtte over 15 år for de som kommer på nettet innen 2021, eller totalt ca 25 mrd kroner i støtte betalt av norske elforbrukere. At vindkraften nå kan bli lønnsom uten subsidier, skyldes i tillegg til økte kraftpriser at vindturbinene er blitt mye større i diameter og høyde, hele 250 m høye, langt høyere enn forutsatt i konsesjonen og dermed med økte miljøkonsekvenser. Spørsmålet bør stilles om konsesjonen er gyldig når teknologien endres så mye. Havvindkraftverkene kan imidlertid ta i bruk de store nye vindturbinene uten økte miljøkonsekvenser.

Vindkraften på land har et begrenset potensial når en tar hensyn til de store konsekvensene for miljø og friluftsliv, og det er meget liten støtte blant folk for utbygging i eget nabolag. Havvindkraft har et mye større potensial, og mer utbygging utover allerede godkjente anlegg vil være for eksport. Da kan de flytende enhetene etter produksjon ved kai i Norge taes ut og forankres nærmere forbrukerne i EU.

Med dagens kraftoverskudd, de allerede godkjente prosjektene på land, noe mer utbygging av småkraftverk, opprusting og noe utvidelse av eksisterende vannkraftverk samt økt tilslag til vannkraftverkene vil Norge ha mer enn nok el til å full-elektrifisere alle samfunnssektorer. Det er derfor ikke behov for å godkjenne flere vindkraftprosjekter på land.

Vindkraftutbyggingen så langt har ikke gitt store inntekter til fellesskapet og liten sysselsetting. Alle vindkraftverkene er produsert i utlandet. Det er bare ødeleggelsen av naturen på en irreversibel måte med kraftige veier i et kupert fjellterreng som har gitt arbeid for norske entreprenører.

Flytende havvindkraft har et mye større potensial for både sysselsetting og verdiskaping i Norge hvis vi vil delta i EUs omlegging fra et stort fossilt forbruk til halvert utslipp i 2030 og et nesten null-utslipp i 2050. Det er derfor viktig å komme raskt i gang hvis vi ikke vil at andre skal ta det store markedet som vil komme.